

Motion till riksdagen 2019/20:3626

av Roger Haddad m.fl. (L)

med anledning av skr. 2019/20:162 Riksrevisionens rapport om undantag från skolplikten – regler, tillämpning och tillsyn

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av skollagen när det gäller bestämmelser om fullgörande av skolplikten samt regler för ledighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en sådan översyn bör ta ett bredare grepp kring frågan om långvarig frånvaro, inklusive s.k. hemmasittare, och hur huvudmännen kan förbättra sin uppföljning och sitt arbete för att fler elever ska delta i undervisning och få ett anpassat stöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket bör få i uppdrag att kontinuerligt samla in och kartlägga information om närvaro i landets skolor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionens slutsats är att skollagens bestämmelser om ledighet, fullgörande av skolplikten på annat sätt och upphörande av skolplikten vid varaktig vistelse utomlands inte tillämpas i enlighet med lagstiftarens intentioner. Vidare anser även Riksrevisionen att Statens skolinspektion inte har utövat någon tillsyn över hur bestämmelserna tillämpas och att Skolverket inte har tagit fram tillräckligt med stöd och vägledning.

I sin skrivelse konstaterar regeringen att det kan finnas behov av att se över de aktuella bestämmelserna och att den kommer att ta med sig frågan i det fortsatta arbetet. Vad gäller Riksrevisionens kritik om att Statens skolinspektion inte har utövat någon tillsyn över hur bestämmelserna kring skolplikten tillämpas så konstaterar regeringen att myndigheten redan i dag inom ramen för den regelbundna tillsynen standardmässigt ställer frågor om skolpliktsbevakningen.

Liberalerna anser att regeringens svar i skrivelsen inte är tillfredsställande. Närvaro i skolan är av största vikt av flera skäl. Det handlar om elevernas möjlighet att nå kunskapsmålen i grundskolan men även om deras möjlighet att utvecklas självständigt som individer i en bredare bemärkelse genom att möta andra barn och vuxna i skolverksamheten. Skolplikten är till för att skydda barnens rätt till utbildning. Det är därför av stor vikt att frågan prioriteras högt på dagordningen och i skolmyndigheternas arbete.

De brister som Riksrevisionen pekar på gällande skollagens skrivningar om skolplikten samt ledighet behöver mötas av en översyn. Lagen måste vara tydlig och konkret för att kunna ge rektorer ett bra stöd i arbetet. Vidare menar Liberalerna att fler åtgärder behöver vidtas för att få bukt med problemen med hemmasittare, vilket är en grupp elever som i dag alltför sällan uppmärksammas, trots att de är många och att de ofta är i behov av både åtgärder från skolan och stöd från det omgivande samhället.

Vidare är det många huvudmän som uppger att de inte har några verktyg att ta till i de fall då vårdnadshavare väljer att bortse från ett avslag på en ledighetsansökan, vilket enligt Riksrevisionen ofta försätter rektorer i svåra situationer. Vidare bör Skolinspektionens arbete med tillsyn av kommunernas beslut att fullgöra skolplikten på annat sätt vidareutvecklas. Det är även av vikt att Skolinspektionen får i uppdrag att utöva tillsyn över hur huvudmännen beviljar längre ledigheter och hur de hanterar frågan om när en elev inte längre anses ha skolplikt på grund av varaktig vistelse utomlands. Liberalerna vill även att Skolverket får i uppdrag att kontinuerligt samla in och sammanställa information om elevnärvaron i landets skolor. Sådan statistik samlas inte in i dag, vilket ger upphov till en kunskapsbrist gällande omfattningen av frånvaro.

Roger Haddad (L)

Maria Nilsson (L)

Lina Nordquist (L)

Christer Nylander (L)

Allan Widman (L)

Johan Pehrson (L)

Gulan Avcı (L)

Mats Persson (L)